

POVIJEST

POV D-S015

POV.15.HR.R.K1.40

12

Povijest

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **120** minuta bez stanke.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Ako pogriješite u pisanju, pogriješke stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

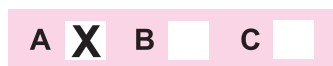
Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 40 stranica, od toga 3 prazne.

Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

Ispravno

Ispravan pogrešnog unosa

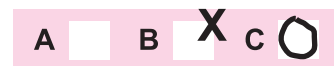

Prepisan točan odgovor

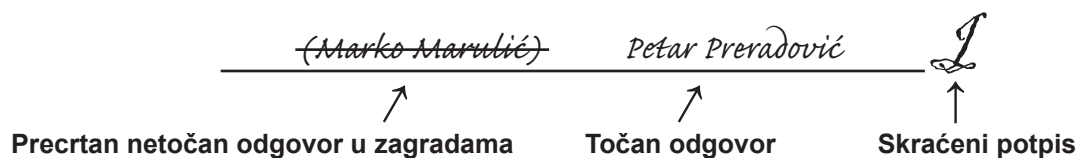

Skraćeni potpis

Neispravno

b) zadatak otvorenoga tipa

Povijest

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Koji je od navedenih rimskih povjesničara napisao djelo *Dvanaest rimskih careva*?

- A. Amijan Marcelin
- B. Gaj Svetonije Trankvil
- C. Publije Kornelije Tacit
- D. Tit Livije

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Što je od navedenoga obilježilo prostor Plodnoga polumjeseca u neolitiku?

- A. pripitomljavanje psa
- B. prijelaz na sjedilački način života
- C. uporaba oruđa od grubo obrađenoga kamena
- D. razvoj obrta i trgovine

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

3. Koji od navedenih atenskih državnika **nije obnašao** funkciju stratega?

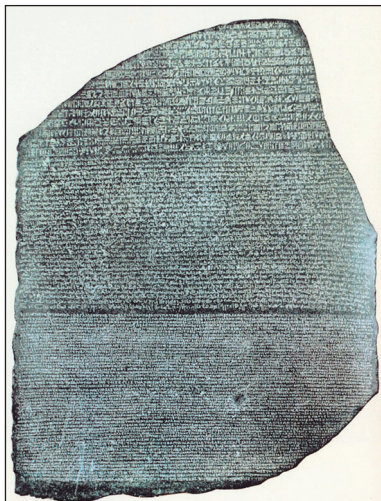
- A. Aristid
- B. Klisten
- C. Periklo
- D. Temistoklo

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

4. Što se od navedenoga vezuje uz prikazani slikovni prilog?

- A. najstariji pisani trag feničkoga alfabeta
- B. izvor za dešifriranje lineara B
- C. najstariji pisani trag grčkoga pisma na Jadranu
- D. izvor za dešifriranje hijeroglifa

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

5. Koje je od navedenih prostora povezivao trgovački put, nazvan *put svile*, uspostavljen u vrijeme dinastije Han?

- A. istočnu i zapadnu Europu
- B. istočnu Aziju sa Sredozemljem
- C. Malu Aziju i Afriku
- D. sjevernu Afriku s Jadranskim morem

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

6. Kako se nazivaju nasljednici Aleksandra Velikoga?

- A. dijadosi
- B. arhonti
- C. heloti
- D. stratezi

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

7. Koji od navedenih gradova nedostaje na mjestu upitnika na prikazanome povijesnom zemljovidu?

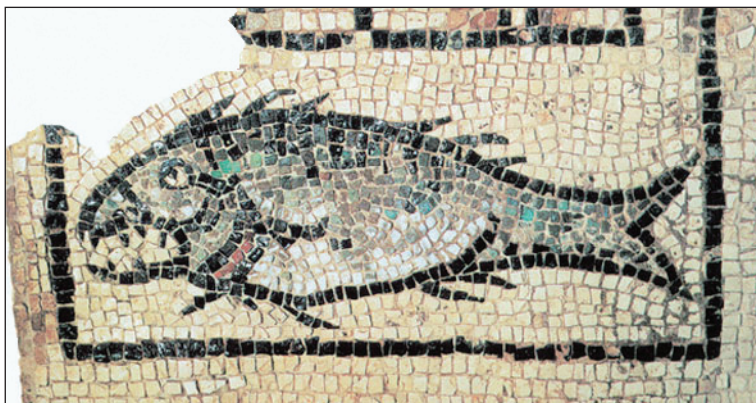
- A. Delminium
- B. Epidamnos
- C. Nezakcij
- D. Salona

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

8. O prisutnosti koje od navedenih religija svjedoči prikazani slikovni prilog iz vremena antičkoga Poreča?

- A. grčkoga politeizma
- B. kršćanstva
- C. rimskoga politeizma
- D. mističnih kultova

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

9. Što je od navedenoga obilježje politike plebejskih tribuna braće Grakho?

- A. vjerska reforma
- B. osvajačka politika
- C. reforma rimskoga društva
- D. profesionalizacija vojske

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

10. Što je od navedenoga bio razlog Teodozijeve podjele Rimskoga Carstva na Istočno i Zapadno Rimsko Carstvo?

- A. ustanci robova
- B. ubrzano širenje kršćanstva
- C. Velika seoba naroda
- D. arapska osvajanja

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

<p>11. Koje je od navedenih latinskih srednjovjekovnih pisama nastalo u benediktinskome samostanu Monte Cassino?</p> <p>A. karolina B. bosančica C. gotica D. beneventana</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>12. Gdje su od navedenih geografskih područja Vizigoti ili Zapadni Goti formirali svoje kraljevstvo?</p> <p>A. na Balkanskome poluotoku B. u Maloj Aziji C. na Pirinejskome poluotoku D. u sjevernoj Africi</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>13. Uz kojega se od navedenih papa vezuje reformska politika iskazana u spisu <i>Dictatus papae</i> iz 1075. godine?</p> <p>A. uz Grgura VII. B. uz Inocenta III. C. uz Ivana VIII. D. uz Stjepana VI.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>14. Koja je od navedenih osoba pretendirala na ugarsko-hrvatsko kraljevsko prijestolje nakon smrti Matije Korvina?</p> <p>A. Albert Austrijski i Ladislav V. Postum B. Ferdinand Habsburški i Ivan Zapolja C. Maksimilijan Habsburški i Vladislav Jagelović D. Nikola Iločki i Janko Hunyady</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>POV D-S015</p>	 <p>01</p>

Povijest

15. Koja od navedenih vrsta kmetškoga tereta prema vlastelinu s prostora Kraljevine Hrvatske i Slavonije nedostaje na mjestu upitnika na prikazanome slikovnom prilogu?

- A. tlaka
B. harač
C. maltarina
D. kunovina

- A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

16. Koji je od navedenih Hrvata iz 12. stoljeća stekao glas vrsnoga prevoditelja i komentatora arapskih i grčkih znanstvenih djela?

- A. Antun Dalmatin
B. Augustin Kažotić
C. Herman Dalmatin
D. Toma Arhiđakon

- A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

17. Kojoj je od navedenih teorija o podrijetlu Hrvata oslonac djelo Konstantina VII. Porfirogeneta *De administrando Imperio*?

- A. slavenskoj teoriji
B. gotskoj teoriji
C. teoriji o autohtonosti
D. iranskoj teoriji

- A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Povijest

<p>18. Na koje se od navedenih područja odnose odredbe sabora na Rižani (tzv. Rižanski placit)?</p> <p>A. na Dalmaciju B. na Istru C. na Liburniju D. na Panoniju</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>19. Koja je od navedenih osoba, na njemačkome državnom saboru u Nürnbergu 1522. godine, održala <i>Govor za Hrvatsku</i>?</p> <p>A. Bernardin Frankapan B. Nikola Jurišić C. Petar Zrinski D. Šimun Erdödy</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>20. Kojom je od navedenih bitaka Slavonija konačno bila oslobođena od Turaka Osmanlija?</p> <p>A. bitkom na Krbavskome polju B. bitkom kod Slankamena C. bitkom kod Sigeta D. bitkom kod Siska</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>21. U kojemu od navedenih ratova nije sudjelovala Francuska?</p> <p>A. u Ratu za poljsko nasljeđe B. u Ratu za austrijsko nasljeđe C. u Sedmogodišnjemu ratu D. u Velikome sjevernom ratu</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>22. Što se od navedenoga pojavljuje kao vanjskopolitička orijentacija Sjedinjenih Američkih Država nakon Rata za nezavisnost?</p> <p>A. politika <i>otvorenih vrata</i> B. utemeljenje prve američke kolonije C. politika <i>velike batine</i> D. Monroeova doktrina</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<div>POV D-S015</div> <div> <div>01</div> </div>	

Povijest

23. O prisutnosti kojega od navedenih umjetničkih stilova svjedoči prikazani povijesni izvor koji govori o svakodnevici?

Oko godine 1770. počela se po Hrvatskoj širiti pogubna raskoš, koja je prelazila snage; naročito se u Varaždinu, gdje bijaše sjedište banskog vijeća, moglo vidjeti sjajnih kočija najnovije vrste, srebrnoga stolnog suda, raskošnih livreja, teklića, francuskih kuhara. Ekscelencije, magnifici i gospođe naručivali su skupe pomodne predmete iz Beča, održavali su veoma ukočene društvene zabave – ukratko, Varaždin bijaše mali Beč.

- A. o romanici
- B. o secesiji
- C. o gotici
- D. o baroku

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

24. Koji je od navedenih hrvatskih političara, prvotno ilirac, postao član mađaronske/Ustavno-unionističke stranke?

- A. Janko Drašković
- B. Josip Juraj Strossmayer
- C. Ljudevit Gaj
- D. Mirko Bogović

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

25. Koje razdoblje francuske povijesti prikazuje događaj oslikan na prikazanome povijesnom izvoru?

- A. Direktorija
- B. Treće republike
- C. Prve republike
- D. Drugoga Carstva

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

<p>26. Kada se u povijesti Italije javlja pokret <i>neoslobođena Italija (Italia irredenta)</i>?</p> <p>A. krajem 17. stoljeća B. krajem 18. stoljeća C. krajem 19. stoljeća D. krajem 20. stoljeća</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>27. Koje je godine započela prva austrijska vlast u Istri i Dalmaciji s Bokom kotorskom?</p> <p>A. 1797. godine B. 1805. godine C. 1808. godine D. 1814. godine</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>28. Koji je od navedenih hrvatskih banova predstavio svoju politiku prikazanu u povijesnome izvoru?</p> <div data-bbox="177 1075 1310 1294" style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px 0;"><p><i>Gospodo! Što se tiče koraka ovih, koji bi trebalo poduzeti u našoj zemlji, to je jako dobro nacrtao gospodin predsjednik. Nam treba reformah u sudstvu, nam treba reformah u nastavi i školstvu, nam treba reformah u administraciji, u zakonarstvu, u svakoj struci. Gospodo, moja će briga biti najveća, da se u svih tih strukah načini ono, što se učiniti može...</i></p></div> <p>A. Dragutin Khuen Héderváry B. Ivan Mažuranić C. Josip Jelačić D. Josip Šokčević</p>	
<p>POV D-S015</p> <div data-bbox="1300 1982 1460 2116"> 01</div>	

Povijest

29. Na kojemu su od navedenih prostora raseljenih Hrvata prikazane novine pokazatelj prisutnosti preporodnoga djelovanja?

- A. na prostoru Amerike
- B. na prostoru Bačke, Banata i Srijema
- C. na prostoru Gradišća/Burgenlanda
- D. na prostoru Molisea

A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

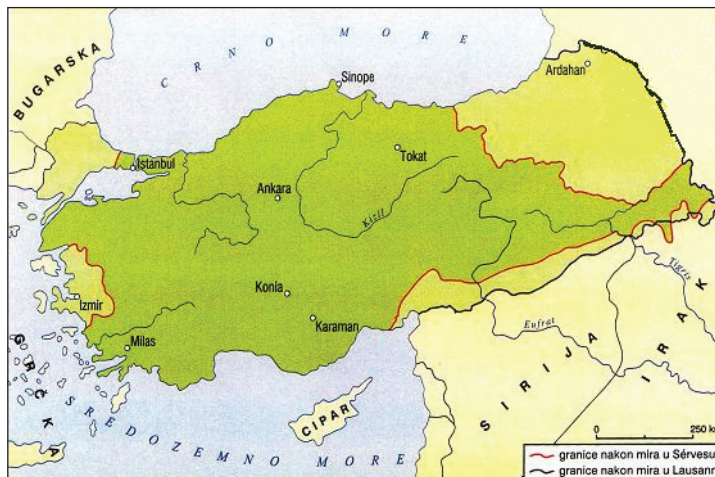
Povijest

30. Koja je od navedenih hrvatskih stranaka imala službeno glasilo *Dom*?

- A. Hrvatska pučka seljačka stranka
- B. Hrvatska stranka prava
- C. Socijaldemokratska partija Hrvatske i Slavonije
- D. Hrvatsko-srpska koalicija

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

31. Nakon kojega je od navedenih ratova nastala Republika Turska s teritorijem prikazanim na povijesnome zemljovidu?

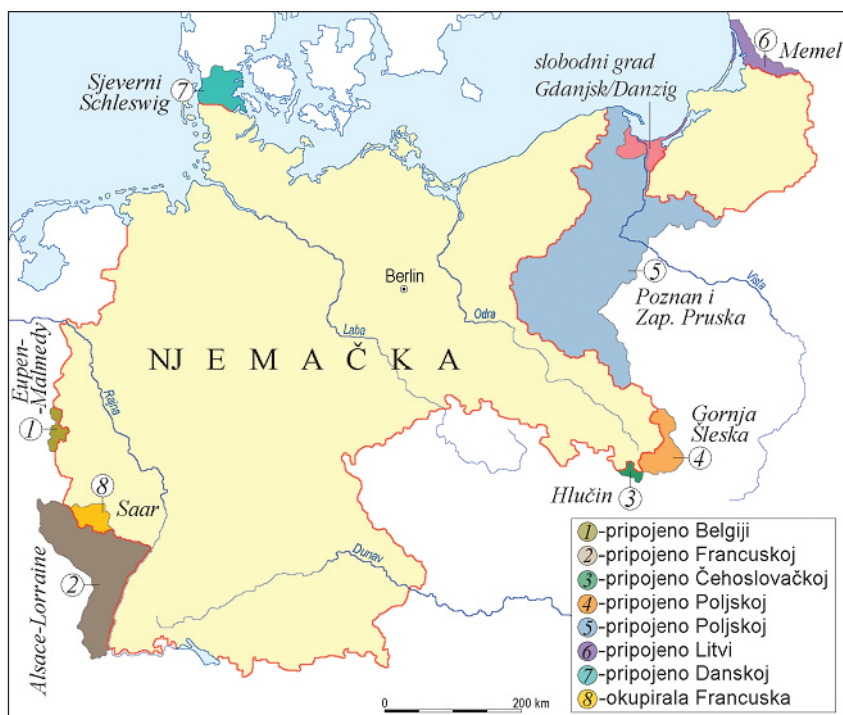
- A. nakon Prvoga svjetskog rata
- B. nakon Drugoga svjetskog rata
- C. nakon Prvoga balkanskog rata
- D. nakon Drugoga balkanskog rata

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

32. Odlukama koje je od navedenih konferencija nastala teritorijalna podjela Njemačke prikazana na povijesnome zemljovidu?

- A. konferencije u Berlinu
- B. konferencije u Münchenu
- C. konferencije u Versaillesu
- D. konferencije u Washingtonu

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Povijest

33. Koja je od navedenih država imala nacionalnu strukturu u državnim službama prikazanu na slikovnome prilogu?

VRSTA SLUŽBE	Srbi	Hrvati
Dužnosnici na kraljevu dvoru	10	-
Članovi Predsjedništva Ministarskog savjeta	6	-
Djelatnici Narodne skupštine	25	2
Veleposlanici	20	2
Suci Suda za zaštitu države	9	2
Članovi Uprave Narodne banke	18	2
Generali	161	2

- A. Austro-Ugarska Monarhija
- B. Država SHS
- C. Federativna Narodna Republika Jugoslavija
- D. Kraljevina Jugoslavija

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

34. Koje od navedenih razdoblja u povijesti kinematografije započinje filmom *The Jazz Singer (Pjevač džeza)* iz 1927. godine?

- A. nijemoga filma
- B. dokumentarnoga filma
- C. crtanoga filma
- D. zvučnoga filma

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

35. Koja se od navedenih osoba na montiranome procesu branila riječima iz prikazanoga povijesnoga izvora?

*Na sve tužbe, koje su ovdje protiv mene iznesene, odgovaram da je moja savjest mirna, (...)
Optužujete me kao neprijatelja državne i narodne vlade. Molim vas, kažite mi, koja je za mene vlast bila 1941. godine? Da li pučist Simović u Beogradu, ili izdajnička, kako je vi zovete, u Londonu ili ona u Jeruzalemu, ili vaša u šumi, ili ova u Zagrebu? Dapače, i godine 1943. i 1944., da li vlada u Londonu ili u šumi? Vi ste za mene vlast od 8. svibnja 1945. Zar sam mogao slušati vas u šumi i ovdje njih u Zagrebu? Je li se uopće može dva gospodara služiti? To nije po katoličkom moralu ni po međunarodnom ni po općeljudskom pravu. Nismo mogli ovdje vlast ignorirati, makar bila ustaška, ona je bila ovdje. Vi mene imate pravo pitati i zvati na odgovornost od 8. svibnja 1945.*

- A. Alojzije Stepinac
- B. Antun Bauer
- C. Franjo Kuharić
- D. Franjo Šeper

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

36. Kojim je od navedenih sporazuma nastala Banovina Hrvatska?

- A. Cvetković-Maček
- B. Pavelić-Mussolini
- C. Tito-Šubašić
- D. Tuđman-Izetbegović

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

37. Što je od navedenoga bio cilj i zadaća politike bana Pavla Raucha, a u praksi se dokazivalo veleizdajničkim i Friedjungovim procesima?

- A. osigurati prevagu mađarona
- B. kompromitirati i razbiti Hrvatsko-srpsku koaliciju
- C. razbiti potencijalnu suradnju pravaša i Hrvatsko-srpske koalicije
- D. pretvoriti Narodnu stranku u poslušnu glasačku mašineriju režima

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

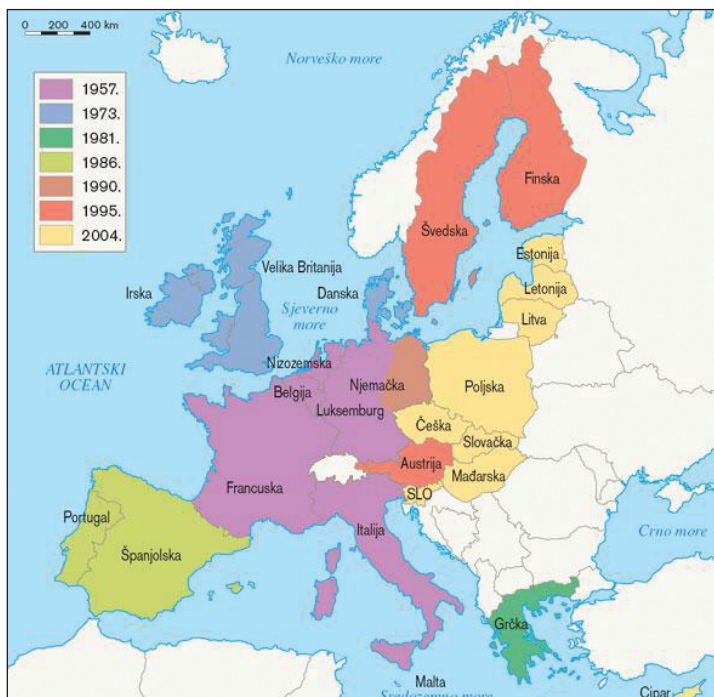
38. Koje od navedenih tijela Ujedinjenih naroda nedostaje na mjestu upitnika na prikazanome slikovnom prilogu?

- A. Međunarodni monetarni fond
B. Međunarodni vojni sud
C. Liga naroda
D. Vijeće sigurnosti

- A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

39. Teritorijalni razvoj koje od navedenih međunarodnih asocijacija je prikazan na povijesnome zemljovidu?

- A. NATO pakta
B. CEFTE
C. Varšavskoga pakta
D. Europske unije

- A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Povijest

40. Koje je od navedenih tijela državne vlasti 25. lipnja 1991. godine usvojilo *Deklaraciju o uspostavi suverene i samostalne Republike Hrvatske*?

- A. Sabor Republike Hrvatske
- B. Vlada Republike Hrvatske
- C. Vrhovni sud Republike Hrvatske
- D. Savezna skupština SFRJ

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S015

01

Povijest

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

41. Kako se naziva pomoćna povijesna znanost koja se bavi proučavanjem povijesnoga izvora prikazanoga na slikovnome prilogu?

0

1

bod

42. O pružanju otpora kojega grčkog polisa talasokraciji Minojaca govori povijesna pozadina mita o Tezeju i Minotauru?

0

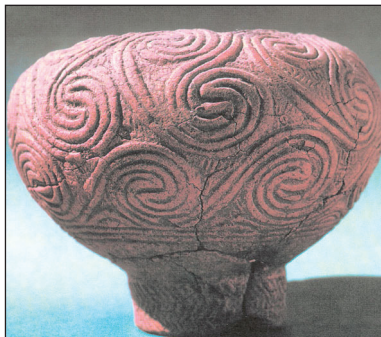
1

bod

Povijest

43. Iz kojega je pretpovijesnoga doba predmet hvarske kulture prikazan na slikovnome prilogu?

0 ☐

1 ☐

bod

44. Kojoj je poljskoj dinastiji utemeljitelj i prvi knez bio Mieszko?

0 ☐

1 ☐

bod

45. Kako se zvao glasoviti benediktinac koji je boravio na dvoru kneza Trpimira?

0 ☐

1 ☐

bod

46. Kako se u Bizantu naziva feudalni posjed?

0 ☐

1 ☐

bod

POV D-S015

02

Povijest

<p>47. Koji je ugarsko-hrvatski kralj dao bibrskim knezovima Šubićima Zrin u zamjenu za utvrdu Ostrovicu?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>48. Od kojih se dviju velikih cjelina sastoji tzv. sedam slobodnih vještina (<i>studia liberalia</i> ili <i>septem artes liberales</i>)?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>49. Kako se zvao najpoznatiji hrvatski slikar minijatura, prozvan <i>Michelangelom minijature</i>?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>50. Kako se nazivaju nositelji gospodarske teorije i prakse kojima je poljoprivreda glavna gospodarska grana, a bogatstvo vide u ljudima i zemlji?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>51. Koji je naslov popularnoga djela hrvatskoga prosvjetitelja iz Dalmacije Andrije Kačića Miošića?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<div>POV D-S015</div> <div> <div>02</div> </div>	

Povijest

<p>52. U kojoj su zemlji Sjedinjene Američke Države tražile politiku <i>otvorenih vrata</i>?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>	
<p>53. Čiju je vlast nad Istrom i Dalmacijom s Bokom kotorskom potvrdio Bečki kongres 1815. godine?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>	
<p>54. Što je ban Josip Jelačić proglasio dokumentom prikazanim na slikovnome prilogu?</p> <div data-bbox="454 1061 978 1426" data-label="Image"> </div> <p>_____</p>		<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>55. Kojom su rezolucijom hrvatski političari iz Hrvatske i Dalmacije prihvatili politiku <i>novoga kursa</i>?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>	
<p>POV D-S015</p> <div data-bbox="1299 1980 1458 2092" data-label="Image"> </div> <p>02</p>		

Povijest

<p>56. Koja je članica Balkanskoga saveza započela Drugi balkanski rat nezadovoljna teritorijalnim dobitcima iz Prvoga balkanskog rata?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>57. Kako se službeno (punim nazivom) nazivala Jugoslavija od 1945. do 1963. godine?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>58. Koja je država nastala političkom i diplomatskom intervencijom Ujedinjenih naroda u svibnju 1948. godine?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>59. U kojoj je državi pad komunizma obilježen ubojstvom predsjednika i njegove supruge u prosincu 1989. godine?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>60. S kojom je međunarodnom organizacijom Hrvatska 2005. godine počela pregovore o punopravnome članstvu?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<div>POV D-S015</div> <div> <div>02</div> </div>	

Povijest

III. Zadatci višestrukoga izbora (kronologije)

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

61. Koji niz određuje točan kronološki slijed osvajanja navedenih provincija u vrijeme Rimske Republike?

- A. Hispanija → Sicilija → Makedonija → Galija
- B. Galija → Hispanija → Sicilija → Makedonija
- C. Makedonija → Galija → Hispanija → Sicilija
- D. Sicilija → Hispanija → Makedonija → Galija

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

62. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih događaja iz razdoblja velikih zemljopisnih otkrića?

- A. Kolumbo otkrio Novi svijet → Vasco da Gama oplovio Afriku i stigao u Indiju → Ferdinand Magellan oplovio svijet → Bartolomeo Diaz doplovio do Rta Dobre Nade
- B. Vasco da Gama oplovio Afriku i stigao u Indiju → Ferdinand Magellan oplovio svijet → Bartolomeo Diaz doplovio do Rta Dobre Nade → Kolumbo otkrio Novi svijet
- C. Bartolomeo Diaz doplovio do Rta Dobre Nade → Kolumbo otkrio Novi svijet → Vasco da Gama oplovio Afriku i stigao u Indiju → Ferdinand Magellan oplovio svijet
- D. Ferdinand Magellan oplovio svijet → Bartolomeo Diaz doplovio do Rta Dobre Nade → Kolumbo otkrio Novi svijet → Vasco da Gama oplovio Afriku i stigao u Indiju

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

63. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih država čiju je vlast i suverenitet priznavao Dubrovnik?

- A. mletačka vlast → bizantska vlast → osmanska vlast → hrvatsko-ugarska vlast
- B. bizantska vlast → hrvatsko-ugarska vlast → osmanska vlast → mletačka vlast
- C. hrvatsko-ugarska vlast → mletačka vlast → osmanska vlast → bizantska vlast
- D. bizantska vlast → mletačka vlast → hrvatsko-ugarska vlast → osmanska vlast

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

64. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih događaja iz povijesti velikaške obitelji bribirskih Šubića?

- A. Pavao I. Šubić → bitka kod Blizne u Poljicima → zamjena Ostrovice za Zrin → mir u Zadru
- B. mir u Zadru → Pavao I. Šubić → bitka kod Blizne u Poljicima → zamjena Ostrovice za Zrin
- C. zamjena Ostrovice za Zrin → mir u Zadru → Pavao I. Šubić → bitka kod Blizne u Poljicima
- D. bitka kod Blizne u Poljicima → zamjena Ostrovice za Zrin → mir u Zadru → Pavao I. Šubić

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

65. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih događaja iz razdoblja nacionalnoga pokreta?

- A. objavljene *Novine horvatzke* → osnivanje Matice hrvatske → održan prvi zastupnički govor na hrvatskome jeziku → hrvatski jezik proglašen službenim
- B. održan prvi zastupnički govor na hrvatskome jeziku → objavljene *Novine horvatzke* → hrvatski jezik proglašen službenim → osnivanje Matice hrvatske
- C. hrvatski jezik proglašen službenim → održan prvi zastupnički govor na hrvatskome jeziku → osnivanje Matice hrvatske → objavljene *Novine horvatzke*
- D. objavljene *Novine horvatzke* → hrvatski jezik proglašen službenim → osnivanje Matice hrvatske → održan prvi zastupnički govor na hrvatskome jeziku

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Povijest

66. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih događaja iz razdoblja imperijalizma?

- A. aneksija Bosne i Hercegovine → Berlinski kongres → Trojni savez
→ Trojni sporazum (Antanta)
- B. Trojni savez → Trojni sporazum (Antanta) → aneksija Bosne i Hercegovine
→ Berlinski kongres
- C. Trojni sporazum (Antanta) → Trojni savez → Berlinski kongres
→ aneksija Bosne i Hercegovine
- D. Berlinski kongres → Trojni savez → Trojni sporazum (Antanta)
→ aneksija Bosne i Hercegovine

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

67. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih događaja iz razdoblja Drugoga svjetskog rata?

- A. sporazum Tito-Šubašić → formiranje zajedničke vlade Demokratske Federativne
Jugoslavije → Drugo zasjedanje AVNOJ-a → osnutak ZAVNOH-a
- B. osnutak ZAVNOH-a → Drugo zasjedanje AVNOJ-a → sporazum Tito-Šubašić
→ formiranje zajedničke vlade Demokratske Federativne Jugoslavije
- C. formiranje zajedničke vlade Demokratske Federativne Jugoslavije → osnutak
ZAVNOH-a → sporazum Tito-Šubašić → Drugo zasjedanje AVNOJ-a
- D. osnutak ZAVNOH-a → Drugo zasjedanje AVNOJ-a → formiranje zajedničke
vlade Demokratske Federativne Jugoslavije → sporazum Tito-Šubašić

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Povijest

68. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih događaja iz prve polovine 20. stoljeća?

- A. abdicirao car Nikola II. Romanov → umro car i kralj Franjo Josip I. → Mustafa Kemal Atatürk postao predsjednik Turske → abdicirao car Wilhelm II. Hohenzollern
- B. Mustafa Kemal Atatürk postao predsjednik Turske → abdicirao car Nikola II. Romanov → umro car i kralj Franjo Josip I. → abdicirao car Wilhelm II. Hohenzollern
- C. umro car i kralj Franjo Josip I. → abdicirao car Nikola II. Romanov → abdicirao car Wilhelm II. Hohenzollern → Mustafa Kemal Atatürk postao predsjednik Turske
- D. abdicirao car Wilhelm II. Hohenzollern → abdicirao car Nikola II. Romanov → Mustafa Kemal Atatürk postao predsjednik Turske → umro car i kralj Franjo Josip I.

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

69. Koji niz određuje točan kronološki slijed navedenih bitaka iz vremena Drugoga svjetskog rata?

- A. El Alamein → Pearl Harbour → Berlin → Midway
- B. Berlin → Midway → Pearl Harbour → El Alamein
- C. Pearl Harbour → Midway → El Alamein → Berlin
- D. Midway → El Alamein → Berlin → Pearl Harbour

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

70. Koji niz određuje točan kronološki slijed nastanaka navedenih država?

- A. Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca → Država Slovenaca, Hrvata i Srba → Kraljevina Jugoslavija → Federativna Narodna Republika Jugoslavija
- B. Država Slovenaca, Hrvata i Srba → Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca → Kraljevina Jugoslavija → Federativna Narodna Republika Jugoslavija
- C. Federativna Narodna Republika Jugoslavija → Država Slovenaca, Hrvata i Srba → Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca → Kraljevina Jugoslavija
- D. Država Slovenaca, Hrvata i Srba → Kraljevina Jugoslavija → Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca → Federativna Narodna Republika Jugoslavija

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Povijest

IV. Zadatci višestrukoga izbora (uz polazni sadržaj)

U sljedećim zadacima proučite povijesne izvore, povijesne zemljovide i slikovne priloge te odgovorite na postavljena pitanja.

Od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

71. Pozorno pročitajte ulomak iz prikazanoga povijesnog izvora i odgovorite na postavljena pitanja.

Bio je već prvi sat dana, a danje svjetlo još nepostojano i kao mlištavo. Dok su se kuće koje su ležale uokolo već zatresle, iako bijasmo na otvorenu mjestu, uskom doduše, silan je i siguran bio strah od rušenja. Tada smo tek nakanili uteći iz grada: (...)

Osim toga, vidjesmo more kako se povuklo u sebe i kao da je potresom potisnuto. Obala je svakako otišla naprijed i mnoge morske životinje zarobila na suhu pijesku. S druge obale, crn se i strašan oblak ognjena daha, (...) razjapljiavaše u dugim plamenim oblicima: bili su oni i slični munjama, ali i veći. (...) I ne mnogo poslije onaj se oblak spusti na zemlju i pokrije more: bijaše zastro i sakrio Kapreje, a zaklonio mizenski rt. (...) Obazrijeh se: za leđima nam je prijetila gusta tmina koja nas je, prekrivši zemlju, slijedila poput bujice. (...) Čuo si jauk žena, plač djece, povike muškaraca: prema glasovima su tražili i prema glasovima raspoznavali jedni roditelje, drugi djecu, treći supružnike.

71.1. Koji je od navedenih događaja opisan u prikazanome povijesnom izvoru?

- A. Cezarov pohod na Galiju
- B. erupcija Vezuva
- C. pljačkanje Rima od Vandala
- D. propast kretskih gradova-palača

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

71.2. Koja je od navedenih osoba autor prikazanoga povijesnog izvora?

- A. Gaj Julije Cezar
- B. Kornelije Tacit
- C. Plinije Mlađi
- D. Tit Livije

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S015

02

Povijest

72. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Krštena Hrvatska ima ove naseljene gradove: Nin, Biograd, Velicin, Skradin, Hlijevno, Stup, Knin, Kori, Klobuk.

Krštena Hrvatska postavlja konjaništva do 60.000, a pješadije do 100.000 i sagena do 80 i kondura do 100. Na sagenama imaju po 40, na kondurama po 20, a na manjim kondurama po 10 ljudi. Veliku takovu moć i množinu naroda imaše Hrvatska do arhonta Krasimera (Krešimira).

72.1. Koja je od navedenih osoba autor prikazanoga povijesnog izvora?

- A. Ivan Lučić Lucius
- B. Konstantin VII. Porfirogenet
- C. Pop Dukljanin
- D. Toma Arhiđakon

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

72.2. Uz kojega se od navedenih vladara vezuju podatci o vojnoj sili Hrvata u 10. stoljeću iz prikazanoga povijesnog izvora?

- A. uz Krešimira I.
- B. uz Mihovila Krešimira
- C. uz Stjepana Držislava
- D. uz Tomislava

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S015

02

Povijest

- 73.** Pozorno pročitajte ulomak iz prikazanoga povijesnog izvora franačkoga kroničara Einharda i odgovorite na postavljena pitanja.

Pri kraju života, kad je već bio pritisnut bolešću i starošću, pozvao je k sebi sina Ludovika, kralja Akvitanije, koji je jedini preostao od Hildegardinih sinova. Pošto je svečano sabrao velikaše iz čitavog franačkog kraljevstva, odredio ga je, uz privolu svih, za svog suvladara i nasljednika cijelog kraljevstva i carske titule, stavio mu na glavu krunu i naredio da ga zovu imperator i august. (...) Zatim je poslao sina natrag u Akvitaniju, a sam je, usprkos tome što je bio star i iznemogao, po svom običaju pošao u lov nedaleko od aachenske palače. Na taj način je proveo ostatak jeseni i vratio se u Aachen početkom studenoga.

- 73.1.** O kojemu se od navedenih franačkih vladara radi u prikazanome povijesnom izvoru?

A. o Karlu Bezazlenome
B. o Karlu Velikome
C. o Lotaru
D. o Pipinu Malome

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

- 73.2.** Što je Einhard u odnosu na osobu koju opisuje u prikazanome povijesnom izvoru?

A. izmišljena osoba
B. suvremenik
C. nasljednik
D. prethodnik

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

POV D-S015

02

Povijest

74. Pozorno pročitajte ulomak iz prikazanoga povijesnog izvora i odgovorite na postavljena pitanja.

- 5 *I ondi g(ospo)d(i)n Menart sluga naprid sta i pokaza listi prave v keh se
udržahu zapisani razvodi i kunfini meju Sovinjakom z Vrhom
i Plzetom, ki bihu pisani na let Božjih 1195. ke li-
sti ondi pred nas trih nodari postaviše, keh ta gospoda
izibra: jednoga latinskoga, a drugoga nimškoga, a tretoga hrva-
ckoga, da imamo vsaki na svoj orijinal pisat, poimeno od
mesta do mesta, kako se niže udži, po vsaj deželi. I tako mi niže
imenovani nodari preda vsu tu gospodu pročesmo kako se v njih udži.
I tako onde obe strane se sjediniše i kuntentaše i kordaše i ra-
zvodi svojimi zlameniji postaviše, i jednoj i drugoj strani
15 pisaše listi jazikom latinskim i hrvackim, a gospoda sebe
shraniše jazikom nemškim. (...)*

74.1. Na kojim je sve jezicima bio napisan prikazani povijesni izvor?

- A. na talijanskome, njemačkome i hrvatskome
- B. na slovenskome, njemačkome i hrvatskome
- C. na hrvatskome, talijanskome i slovenskome
- D. na latinskome, njemačkome i hrvatskome

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

74.2. Na čiju se od navedenih političkih vlasti u Istri odnosi izričaj *a gospoda sebe shraniše jazikom nemškim* iz prikazanoga povijesnog izvora?

- A. Venecije
- B. Habsburgovaca
- C. akvilejskoga patrijarha
- D. Franaka

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

75. Pozorno pročitajte ulomak iz prikazanoga povijesnog izvora i odgovorite na postavljena pitanja.

1. Kako je Karlo Stuart, bivši kralj Engleske, Irske i pripadajućih oblasti i zemalja, zbog mnogih izdaja, umorstava i drugih bezbožnih zločina odlukom parlamenta osuđen na smrt i pogubljen, to ni njegovi potomci i nasljednici i svi koji podižu zahtjeve na temelju njegova imena ne mogu nositi spomenutu krunu ili vršiti službu kralja ili kraljice, bilo u kraljevini ili u ma kojoj od zemalja koje joj pripadaju.

5. I kako je ukidanjem kraljevske vlasti pronađen za narod veoma sretan put da povрати svoje istinsko i staro pravo da njime upravljaju njegovi vlastiti predstavnici ili vijeće, koji bi s vremena na vrijeme bili birani i od naroda opunomoćeni, to je ovaj parlament zaključio da se za zasjedanje ovog parlamenta postavi rok i raspusti čim to bude u skladu sa sigurnošću naroda koji mu je povjerio vlast i s onim što je neposredno nužno učiniti za održanje i očuvanje države koja je sada postala (...)

75.1. Koji je od navedenih oblika državnoga uređenja uveden u Engleskoj na temelju zakona prikazanoga u povijesnome izvoru?

- A. apsolutizam
- B. monarhizam
- C. liberalizam
- D. republikanizam

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

75.2. Koja je od navedenih osoba preuzela vlast u Engleskoj nakon Karla I. Stuarta?

- A. Elizabeta I.
- B. Filip II.
- C. Oliver Cromwell
- D. Vilim Oranski

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S015

02

Povijest

76. Pozorno analizirajte prikazani povijesni zemljovid i odgovorite na postavljena pitanja.

76.1. Koji je od navedenih diplomatskih skupova kreirao politički zemljovid Europe prikazan na povijesnome zemljovidu?

- A. Bečki kongres
- B. mir u San Stefanu
- C. Berlinski kongres
- D. mir u Svištovu

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

76.2. Kako se naziva vojno-politički savez koji je imao zadaću očuvati poredak prikazan na povijesnome zemljovidu?

- A. Trocarski savez
- B. Trojni savez
- C. Sveta liga
- D. Sveta alijansa

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

77. Pozorno pročitajte ulomak iz prikazanoga povijesnog izvora i odgovorite na postavljena pitanja.

Vama, moja gospodo, budućem poklisarom kod hervackog sabora darovane jesu ove rieči ljubavi i zaufanja. Vi, koje hervacka i slavonska kraljevina u zakonski naš sabor slale budu – Vi budete vlast imali pored starih poveljah naših i postavah ungarskih, pod imenom Dalmacie, Kroacie i Slavonie, viećanja vaša za obštinsko dobro oglasiti i tako korist u diete privesti ol bar krivdu odkloniti od premile naše domovine. Vas daklje mudroznance i buduće zakonotvorce, koim odviš govoriti ne treba, kao milovanu bratju moju blagodarno i očito s ovim kratkim razgovorom napominjam za one pogibeli koje iz nekoih izrekah ungarskih i od drugih celu državu dotikajućih protimbah izlaze...

77.1. Komu je od navedenih bio namijenjen govor iz prikazanoga povijesnog izvora?

- A. hrvatskim zastupnicima na Ugarskome saboru
- B. hrvatskim zastupnicima na Austrijskome saboru
- C. hrvatskim zastupnicima na Istarskome saboru
- D. hrvatskim zastupnicima na Dalmatinskome saboru

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

77.2. Koja je od navedenih osoba autor prikazanoga povijesnog izvora?

- A. Ivan Mažuranić
- B. Janko Drašković
- C. Josip Jelačić
- D. Ljudevit Gaj

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S015

02

Povijest

78. Pozorno pročitajte ulomak iz prikazanoga povijesnog izvora i odgovorite na postavljena pitanja.

U uzornom redu stupahu postrojbe u pravcu Jelačićevog trga uz ogromnu pratnju rodoljubnoga građanstva. Naša je namjera bila proglasiti slobodnu hrvatsku republiku. Uz to se putem izražavalo veliko narodno ogorčenje protiv Srba povicima: „Dolje srpska dinastija! Dolje kralj Petar! Dolje srpski militarizam!” Podjedno se klicalo slobodnoj Hrvatskoj, Stjepanu Radiću i hrvatskoj republici. (...) Netom stupismo na Jelačićev trg, odmah se po nama prosula smrtonosna paljba, (...)

78.1. Koji je od navedenih događaja opisan u prikazanome povijesnom izvoru?

- A. prosvjedi zbog atentata na Stjepana Radića
- B. demonstracije u prosincu 1918. godine
- C. pobuna zbog žigosanja stoke
- D. prosvjedi zbog uvođenja šestosiječanjske diktature

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

78.2. Tko su od navedenih bili demonstranti iz prikazanoga povijesnog izvora?

- A. domobrani
- B. članovi Hrvatskoga sokola
- C. zeleni kader
- D. članovi Hrvatske stranke prava

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S015

02

Povijest

79. Pozorno pročitajte ulomak iz prikazanoga povijesnog izvora i odgovorite na postavljena pitanja.

(...) Vi ste zabrinuti zbog Kube. Kažete da Vas uznemiruje činjenica da je to svega 90 milja od američke obale. Ali, (...) Vi ste postavili razorne projekte, koje nazivate napadačkima, u Tursku, doslovce u našem susjedstvu (...) Stoga predlažem: mi smo spremni povući s Kube naoružanje koje smatrate napadačkim (...) Vaši će predstavnici zauzvrat izjaviti da će Sjedinjene Države povući svoje napadačko oružje iz Turske (...)

79.1. Koje je godine izbila kriza opisana u prikazanome povijesnom izvoru?

- A. 1959. godine
- B. 1960. godine
- C. 1961. godine
- D. 1962. godine

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

79.2. Koja je od navedenih osoba bila sovjetski vođa u doba krize opisane u prikazanome povijesnom izvoru?

- A. Nikita Hruščov
- B. Leonid Brežnjev
- C. Jurij Andropov
- D. Josif Dž. Staljin

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

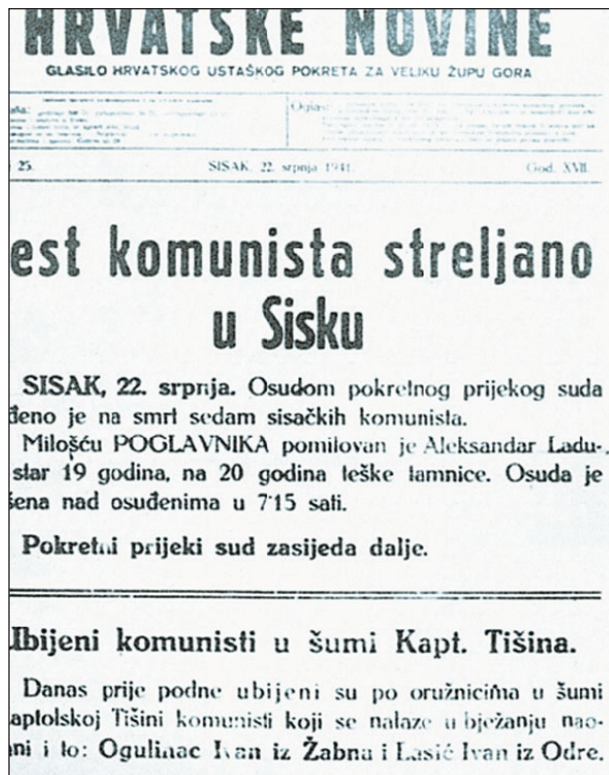
POV D-S015

02

Povijest

80. Pozorno pročitajte prikazani slikovni prilog i odgovorite na postavljena pitanja.

80.1. Koliko je vremena prošlo od pokretanja prvoga antifašističkog odreda u Hrvatskoj do vremena prikazanoga na slikovnome prilogu?

- A. jedan mjesec
- B. dva mjeseca
- C. tri mjeseca
- D. četiri mjeseca

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

80.2. U kojemu je razdoblju postojala država u kojoj su izlazile prikazane *Hrvatske novine*?

- A. od 1935. do 1939.
- B. od 1939. do 1941.
- C. od 1941. do 1945.
- D. od 1945. do 1948.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

Prazna stranica

POV D-S015

99

Povijest

Prazna stranica

POV D-S015

99